

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
Z JĘZYKA POLSKIEGO
W TECHNIKUM NR 1
ZESPOŁU SZKÓŁ LICEALNYCH I TECHNICZNYCH
IM. ZIEMI TUCHOLSKIEJ
W TUCHOLI**

SPIS TREŚCI:

1. CELE PZO
2. ZASADY PZO
3. EGZAMIN POPRAWKOWY, KLASYFIKACYJNY, SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIĄ
4. RODZAJE AKTYWNOŚCI UCZNIÓW PODLEGAJĄCE OCENIANIU
5. SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ I WAGA OCEN CZĄSTKOWYCH
6. WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY.
7. WARUNKI I TRYB OTRZYMANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ
8. FORMY PRZEKAZYWANIA INFORMACJI ZWROTNEJ UCZNIOWI I JEGO RODZICOM
9. SPOSÓB UZASADNIANIA USTALONEJ OCENY
- 10.** FORMA I TERMIN INFORMOWANIA UCZNIĄ I JEGO RODZICÓW OPRZEWIDYWANYCH ROCZNYCH OCENACH KLASYFIKACYJNYCH).
- 11.**TERMINY KLASYFIKACJI ŚRÓDROCZNEJ
- 12.DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
- 13.EWALUACJA PZO

1. CELE PZO

1. Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
2. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu rozwoju.
3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
4. Dostarczenie rodzicom, opiekunom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w uczeniu się oraz szczególnych uzdolnieniach ucznia
5. Umożliwianie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.

2. ZASADY PZO

1. PZO ma na celu wspieranie rozwoju intelektualnego i osobowościowego ucznia.
2. W PZO zakłada się, iż każdy uczeń, na miarę swoich możliwości intelektualnych oraz charakterologicznych robi wszystko, by osiągnąć sukces szkolny.
3. Na początku nauki w kl. I dokonuje się diagnozy wstępnej poziomu wiedzy i umiejętności uczniów (wynik ujmuje się w % i odnotowuje w e- dzienniku).
4. Ocena ma dostarczyć uczniom, rodzicom i nauczycielowi rzetelnej informacji o specjalnych uzdolnieniach, postępach i trudnościach ucznia.
5. Wymagania edukacyjne formułowane są zgodnie z obowiązującą podstawą programową oraz programem nauczania.
6. Stosuje się sześciostopniową skalę ocen (oceny cząstkowe mogą być opatrzone adnotacją + lub -).
7. Punkty (procenty) przelicza się na oceny według schematu:

98 – 100 %	- celujący
90 – 97 %	- bardzo dobry
70 – 89 %	- dobry
50 – 69 %	- dostateczny
40 – 49 %	- dopuszczający
0 - 39 %	- niedostateczny

(Uwaga: „+” i „-”, przy ocenie – według zapisów w Statucie Technikum nr 1).
8. Sprawdziany są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może napisać pracy z całą klasą, to powinien to uczynić po powrocie do szkoły (w terminie uzgodnionym z nauczycielem).

9. Oceny niedostateczne ze sprawdzianów uczeń zobowiązany jest poprawić w ciągu 2 tygodni (w przypadkach losowych termin może zostać wydłużony).
10. Uczeń ma prawo podwyższyć także inne oceny niż niedostateczna (w terminie 2 tygodni).
11. Sprawdziany i prace klasowe są zadawane z tygodniowym wyprzedzeniem, kartkówki z ostatnich trzech lekcji są bez zapowiedzi.
12. Pisemne prace domowe („wypracowania” różnego typu) nie są zadawane z lekcji na lekcję.
13. Ustala się, że pisemna prace domowe („wypracowania”) uczniowie wykonują na oddzielnych kartkach opatrzonych podpisem i tematem pracy. Prace muszą być napisane w czytelny i estetyczny sposób.
14. Zeszyt przedmiotowy jest własnością ucznia i jemu służy. Nie podlega ocenie sposób prowadzenia zeszytu, ale uczeń jest zobowiązany do systematycznego zapisywania notatek. Brak zeszytu (notatek) skutkuje oceną niedostateczną.
15. Uczniowie posiadający zalecenia Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej mogą prowadzić notatki w przy użyciu komputera.
16. Pisemne prace domowe uczeń jest zobowiązany oddać w ustalonym terminie, nieoddanie pracy skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej.
17. Pracą domową jest również przeczytanie tekstu literackiego, jej niewykonanie skutkuje oceną niedostateczną.
18. Prace uczniów są gromadzone przez nauczyciela w bezpiecznym miejscu; ma do nich wgląd uczeń i jego rodzice.
19. W przypadku zadań typu maturalnego (wykonywanych na lekcji) poziom zaliczenia wynosi 30%:
  - Testy: maksymalnie 35 punktów (w 2023 i 2024 r. – maksymalnie 25 punktów)
  - Wypracowanie: maksymalnie 35 punktów.Dla zadań typu maturalnego wykonywanych w domu próg zaliczenia wynosi 40 %.
20. Sposoby informowania uczniów i rodziców o wymaganiach edukacyjnych są następujące:
  - a) uczniowie dowiadują się od nauczyciela na pierwszej lekcji w danym roku szkolnym
  - b) rodzice – na pierwszej wywiadówce zostają poinformowani przez wychowawcę klasy
  - c) ponadto wymagania edukacyjne są zawarte w PZO (dostępnym na stronie internetowej szkoły).

3. EGZAMIN POPRAWKOWY, KLASYFIKACYJNY, SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIĄ

Na egzamin **poprawkowy** komisja przygotowuje zadania na ocenę dopuszczającą, a próg zaliczenia wynosi 90%. Uczeń w czerwcu otrzymuje od nauczyciela języka polskiego wymagania edukacyjne (także listę lektur z podstawy programowej) i ich odbiór potwierdza własnoręcznym podpisem.

Egzamin poprawkowy przeprowadza się w dwóch formach: pisemnej i ustnej. Na egzaminie pisemnym, trwającym 45 minut, uczeń rozwija 1 wybrany spośród 3 podanych tematów. Na egzaminie ustnym uczeń losuje zestaw zawierający 3 pytania. Ostateczny wynik ustala komisja.

Egzamin **klasyfikacyjny** oraz **sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia** przeprowadza się według następujących zasad:

- Przed egzaminem uczeń na piśmie deklaruje, o jaką ocenę się ubiega (jeśli powodem nieklasyfikowania były nieobecności nieusprawiedliwione, to może się starać najwyżej o ocenę dopuszczającą).
- Nauczyciel przekazuje na piśmie wymagania edukacyjne, których spełnienie skutkuje wystawieniem oczekiwanej oceny.
- Uczeń potwierdza podpisem odbiór wymagań edukacyjnych.
- Egzamin przeprowadza się w dwóch formach: pisemnej i ustnej. Na egzaminie pisemnym, trwającym 45 minut, uczeń rozwija 1 wybrany spośród 3 podanych tematów. Na egzaminie ustnym uczeń losuje zestaw zawierający 3 pytania.
- Uczeń otrzymuje oczekiwaną ocenę, jeśli zdobędzie 90 %.

4. RODZAJE AKTYWNOŚCI UCZNIÓW PODLEGAJĄCE OCENIANIU

- wypowiedzi ustne (odpowiedź na pytanie nauczyciela, referowanie zagadnień, udział w dyskusji, spontaniczne zabieranie głosu itp.);
- prace pisemne w różnej formie (wypracowania domowe i klasowe, testy, prace klasowe, sprawdziany, notatki, krótkie odpowiedzi);
- referaty i prezentacje własne;
- praca zespołowa i prezentowanie jej wyników;
- wykonywanie zadań domowych – obowiązkowych i dodatkowych („dla chętnych”);
- aktywność i inicjatywa przejawiana na lekcjach;
- samodzielnie i zespołowo wykonywane zadania złożone (w tym – projekty edukacyjne);
- recytacja utworów literackich, udział w szkolnych przedstawieniach teatralnych, różne formy wypowiedzi

związanych z przekładem intersemiotycznym (np. wykonanie plakatu,)

- udział w konkursach

5. SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW, WAGA OCEN CZĄSTKOWYCH

Ocena klasyfikacyjna (śródroczna i na koniec roku szkolnego) nie jest średnią arytmetyczną ocen uzyskanych w ciągu semestru (roku). Oceny cząstkowe mają różną wagę – najbardziej znaczące wskazują na poziom opanowania najważniejszych wiadomości i umiejętności przedmiotowych.

Na oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne składają się wyniki pochodzące z: oceny aktywności, oceny zadań i prac domowych, odpowiedzi ustnych, oceny pracy na lekcji, kartkówek, sprawdzianów, prac klasowych oraz innych form sprawdzania wiadomości i umiejętności ucznia.

• Prace klasowe, testy z działu	- waga	4
• Wypracowania klasowe	- waga	4
• Sprawdziany	- waga	3
• Wypracowania domowe	- waga	1
• Kartkówki	- waga	2
• Odpowiedzi ustne	- waga	2
• Recytacja	- waga	1
• Aktywność	- waga	1
• Test - rozumienie czytanego tekstu	- waga	3
• Zadanie domowe	- waga	1
• Praca na lekcji	- waga	1

Średnie dla ocen wystawianych na koniec danego półrocza:

- 1) niedostateczny (średnia 0 – 1,74)
- 2) dopuszczający (średnia 1,75 – 2,51)
- 3) dostateczny (średnia 2,52 – 3,51)
- 4) dobry (średnia 3,52 – 4,51)
- 5) bardzo dobry (średnia 4,52 – 5,51)
- 6) celujący (5,52 – 6,00)

Plus (+) podnosi ocenę o 0,25; minus (-) obniża ocenę o 0,25.

Po zaliczeniu I półrocza nauczyciel wpisuje w II półroczu słowo „zal.”.

Ocenę roczną wystawia nauczyciel po przeanalizowaniu ocen z I i II półrocza.

6. WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY.

Ocena niedostateczna (1)

Uczeń:

- nie zdobył podstawowych wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej (na ocenę dopuszczającą);
- nie interesuje się przebiegiem zajęć;
- nie uczestniczy w lekcji;
- opuszcza prace klasowe, sprawdziany, kartkówki i nie zdobywa brakujących ocen;
- nie przygotowuje zadań domowych, nie prowadzi notatek

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń:

- ma fragmentaryczną wiedzę i podstawowe umiejętności określone w podstawie programowej;
- pobieżnie zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i interpretuje go z pomocą nauczyciela;
- rozpoznaje podstawowe związki przyczynowo-skutkowe;
- sytuuje w czasie i przestrzeni tylko najważniejsze wydarzenia literackie;
- rozpoznaje przybliżony czas powstania wskazanego tekstu kultury na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej;
- odszukuje najważniejsze informacje w źródle pisanym;
- wykorzystuje z pomocą nauczyciela znalezione informacje;
- posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- dostrzega niektóre typy błędów językowych;
- przedstawia przy pomocy nauczyciela wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- redaguje z pomocą nauczyciela teksty własne;
- aktywnie słucha wykładu i określa jego tematykę.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń:

- ma niepełną wiedzę i podstawowe umiejętności określone w podstawie programowej;
- zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i samodzielnie przeprowadza chociaż fragmentaryczną jego interpretację;
- wiąże elementarne fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe;
- selekcjonuje podstawowe wydarzenia literackie;

- przyporządkowuje wcześniej poznany tekst kultury (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) określonej epoce literackiej;
- odnajduje najważniejsze informacje zawarte w kilku źródłach pisanych, dokonuje ich wspólnej analizy porównawczej;
- wykorzystuje znalezione informacje;
- przeprowadza analizę źródeł informacji;
- posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- dostrzega różne typy błędów językowych;
- przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- redaguje teksty własne i cudze;
- aktywnie słucha wykładu i potrafi go streścić;
- odróżnia fakty od opinii.

Ocena dobra (4)

Uczeń:

- ma podstawową wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w typowych sytuacjach;
- dobrze zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i interpretuje go;
- sprawnie wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe;
- hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie;
- rozpoznaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) czas powstania wskazanego tekstu kultury oraz określa jego powiązania z kontekstem historycznym;
- samodzielnie dokonuje analizy wskazanego tekstu kultury;
- znajduje i porównuje informacje zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach;
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji;
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych;
- określa podstawowe funkcje tekstów (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną);
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- sprawnie redaguje teksty własne i cudze;
- aktywnie słucha wykładu, potrafi go streścić, w punktach zapisać najważniejsze tezy;
- odróżnia fakty od opinii, tworzy własne opinie.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń:

- ma pełną wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w różnych sytuacjach problemowych;
- szczegółowo zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i samodzielnie go interpretuje;
- sprawnie wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe i wyciąga wnioski;
- hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie, uzasadnia swój wybór;
- sprawnie podaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) czas powstania wskazanego tekstu kultury oraz jego powiązania z kontekstami: historycznym, filozoficznym i artystycznym;
- samodzielnie dokonuje analizy i interpretacji określonego tekstu kultury;
- odszukuje i porównuje dane zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach, samodzielnie je interpretuje;
- zauważa rozmaite interpretacje tekstów kultury;
- samodzielnie ocenia wydarzenia kulturalne;
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji;
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, poprawności i stosowności wypowiedzi, rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych;
- określa funkcje tekstów (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną, poznawczą, komunikacyjną i społeczną);
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- sprawnie redaguje teksty własne i cudze;
- aktywnie słucha wykładu, potrafi go streścić, w punktach zapisać najważniejsze tezy;
- odróżnia fakty od opinii, tworzy własne opinie i konfrontuje je z innymi poglądami;
- aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji.

Ocena celująca (6)

Uczeń:

- w wysokim stopniu opanował wiedzę i umiejętności z języka polskiego określone programem nauczania

- szczegółowo zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem trudny tekst literacki i samodzielnie go interpretuje;
- sprawnie wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe i wyciąga wnioski;
- hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie, uzasadnia swój wybór;
- bezbłędnie podaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) czas powstania wskazanego tekstu kultury oraz jego powiązania z kontekstami: historycznym, filozoficznym i artystycznym;
- zauważa rozmaite interpretacje tekstów kultury i je ocenia;
- samodzielnie dokonuje wnikliwej analizy i interpretacji wskazanego tekstu kultury;
- zna literaturę dotyczącą sztuki i wydarzeń kulturalnych, stosuje tę wiedzę w różnych sytuacjach problemowych;
- odnajduje i porównuje dane zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach, samodzielnie je interpretuje;
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji;
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, poprawności i stosowności wypowiedzi, rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych;
- określa funkcje tekstów (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną, poznawczą, komunikacyjną i społeczną);
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej, stosując zróżnicowane formy wypowiedzi;
- sprawnie redaguje teksty własne i cudze;
- aktywnie słucha wykładu, potrafi go streścić, w punktach zapisać najważniejsze tezy i ich uzasadnienie;
- odróżnia fakty od opinii, tworzy własne opinie i konfrontuje je z innymi poglądami, wyciąga wnioski;
- samodzielnie rozwija swoje zainteresowania;
- potrafi swoją wiedzę zainteresować innych;
- aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji i na zajęciach pozaszkolnych.

7. WARUNKI I TRYB OTRZYMANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ

Zgodnie ze „Statutem ZSLiT”:

1. Za przewidywaną ocenę końcoworoczną przyjmuje się ocenę zaproponowaną przez nauczyciela zgodnie z Zasadami Oceniania Wewnątrzszkolnego zawartym w Statucie.
2. Uczeń może wnieść o podwyższenie przewidywanej oceny tylko o jeden stopień. Nie można ubiegać się o podwyższenie oceny do stopnia celującego (6).
3. Uczeń zwraca się na piśmie do wychowawcy klasy z prośbą o przeprowadzenie sprawdzianu pisemnego. Sprawdzian pisemny obejmuje tylko zagadnienia ocenione poniżej jego oczekiwań.
4. Wychowawca klasy, po konsultacji z nauczycielem uczącym języka polskiego, wyraża opinię (pozytywną lub negatywną) w formie pisemnej adnotacji na przedmiotowym piśmie.
5. Ubiegający się o podwyższenie oceny uczeń musi spełnić następujące warunki – niespełnienie choćby jednego z nich skutkuje odrzuceniem wniosku:
  - a) frekwencja na wszystkich obowiązkowych zajęciach edukacyjnych nie może być niższa niż 90 % (wyjątek może stanowić długotrwała choroba);
  - b) uczeń przystąpił do wszystkich sprawdzianów i prac pisemnych oraz form poprawy.
6. W przypadku spełnienia wszystkich określonych kryteriów, na 7 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej, uczeń przystępuje do przygotowanego przez nauczyciela sprawdzianu pisemnego.
7. Podwyższenie oceny następuje, gdy uzyskana ocena ze sprawdzianu pisemnego jest taka sama, o jaką uczeń ubiegał się albo jest od niej wyższa.
8. Sprawdzian i dokumentacja egzaminu zostają dołączone do teczki wychowawcy.
9. Procedura podwyższenia oceny może dotyczyć także zaproponowanej przez nauczyciela oceny za I półrocze.
10. Szczegółowe zasady dotyczące języka polskiego:
  - Po zaakceptowaniu wniosku uczeń w ustalonym przez nauczyciela terminie pisze sprawdzian trwający 45 minut.
  - Uczeń jest poinformowany ustnie (lub na jego prośbę pisemnie) o zakresie tematycznym zadań, wynikającym z realizowanego w danym półroczu (roku szkolnym) materiału.
  - Zadania są sformułowane przez zespół polonistów na podstawie kryteriów oceniania wymaganych na ocenę, o którą uczeń się ubiega (na prośbę ucznia mogą to być też zadania dodatkowe z jeszcze wyższego poziomu). Kryteria zawarte są w PZO.
  - Ocena zostanie wystawiona, jeśli uczeń uzyska ze sprawdzianu co najmniej 90 % .
  - Praca sprawdzana jest przez co najmniej 2 polonistów i opatrzona ich podpisami.

8. FORMY PRZEKAZYWANIA INFORMACJI ZWROTNEJ UCZNIOWI I JEGO RODZICOM

Formy informowania:

- analiza zgromadzonych prac pisemnych
- zebrania z rodzicami
- bezpośredni kontakt z rodzicami (rozmowa indywidualna)
- pośredni (list gratulacyjny, wezwanie, zapis w „e - dzienniku”, e-mail poprzez e- dziennik, rozmowa telefoniczna, ...)
- wgląd ucznia i rodziców do PZO.

9. SPOSÓB UZASADNIANIA USTALONEJ OCENY

Jeśli uczeń poprosi o uzasadnienie wystawionej oceny śródrocznej (rocznej), to nauczyciel wskazuje mu ustnie powody swojej decyzji. Następnie uczeń podpisuje dokument, potwierdzający odbycie rozmowy, a nauczyciel odnotowuje ten fakt w e-dzienniku.

10.FORMA I TERMIN INFORMOWANIA UCZNIĄ I JEGO RODZICÓW O PRZEWIDYWANYCH ROCZNYCH OCENACH KLASYFIKACYJNYCH

Na 3 tygodnie przed klasyfikacją nauczyciel informuje ucznia w formie ustnej o przewidywanej dla niego ocenie klasyfikacyjnej śródrocznej i rocznej, natomiast rodziców w formie pisemnej powiadamia wychowawca klasy.

11.TERMINY KLASYFIKACJI ŚRÓDROCZNEJ

Terminy klasyfikacji śródrocznej ustala się na podstawie zapisów w WZO.

12. DOSTOSOWANIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH Przedmiot – język polski

Ze względu na stwierdzoną **dysleksję** :

- w zakresie pisania – nie obniżać ocen za błędy ortograficzne, interpunkcyjne oraz poziom graficzny, uwzględniać wartość merytoryczną wypowiedzi, nie wpisywać ocen z dyktanda (stosować opisową ocenę błędów), umożliwić korzystanie ze słownika ortograficznego, wydłużać czas na samodzielną pracę z tekstem, umożliwić ustne zaliczanie materiału, kilkakrotnie zezwalać na poprawę ocen

- w zakresie czytania – nie wymagać odczytywania dłuższych tekstów na forum klasy, przeprowadzać analizę i syntezę trudniejszych słów, pozwalać na korzystanie z książek „mówionych”

- w zakresie mówienia – pomagać w doborze argumentów, jak również odpowiednich wyrażen i zwrotów, nie oceniać błędów leksykalnych (zwłaszcza w wyrazach obcych).

Ze względu na stwierdzoną dysgrafię i dysortografię:

umożliwić posługiwanie się pismem drukowanym (pisanie na komputerze), pozwolić na samodzielnie odczytywanie prac, nie oceniać obrazu graficznego pisma, preferować ustne wypowiedzi ucznia.

Wskazane w przypadku uczniów dyslektycznych:

- ocenianie sukcesów, a nie porażek,
- uwzględnianie wkładu pracy własnej ucznia,
- dostosowanie warunków i formy egzaminu do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych ucznia.

Ocenianie uczniów ze SPE - bierzemy pod uwagę zalecenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej:

- W przypadku prac z języka polskiego ocenia się zgodność treści z tematem, kompozycję wypracowania (proporcjonalność i spójność tekstu oraz logiczność wyводу), podsumowanie, język i styl pracy, a w głównej mierze poprawne słownictwo, odmianę wyrazów i ich łączenie w zdania, różnorodność składniową, trafny wybór środków językowych i formę wypowiedzi. Dozwolone jest pisanie pracy na komputerze.
- Zadania na sprawdzianach – OpenDyslexic, Helvetiki i Verdany ma. Można dodać odpowiednią wielkość czcionki -14 punktów, 18 punktów, wyrównywanie do lewej (brak justowania).
- Zadania domowe - do wyboru.

- Nacisk na odpowiedzi ustne - zgodność odpowiedzi z tematem oraz umiejętność porównywania, wnioskowania.
- Recytacja wiersza obejmuje fragment utworu krótszy, niż u pozostałych uczniów, zazwyczaj do dwudziestu wersów.

Pozostałe przypadki:

1.Uczniowie słabowidzący

U takich dzieci niepełnosprawność w zakresie widzenia oznacza osłabienie wzroku, które nawet przy użyciu szkieł korekcyjnych wpływa negatywnie na ich osiągnięcia szkolne. Wobec nich można zastosować następujące dostosowania wymagań edukacyjnych:

- A. właściwe umiejscowienie dziecka w klasie (zapobiegające odbłaskowi pojawiającego się w pobliżu okna, zapewniające właściwe oświetlenie i widoczność),
- B. udostępnianie tekstów (np. testów sprawdzających wiedzę) w wersji powiększonej,
- C. zwracanie uwagi na szybką męczliwość ucznia (wydłużanie czasu na wykonanie określonych zadań),
- D. umożliwienie dziecku korzystania z kaset lub z nagrań lektur szkolnych, tzw. audiobooków,
- E. częste zadawanie pytania „Co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.

2.Uczniowie słabosłyszący

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- A. zapewnić dobre oświetlenie klasy oraz miejsce dla ucznia w pierwszej ławce najlepiej w rzędzie od okna; uczeń będąc blisko nauczyciela, może słuchać jego wypowiedzi i jednocześnie odczytywać mowę z ust,
- B. umożliwić odwracanie się w kierunku innych kolegów odpowiadających na lekcji, co ułatwi lepsze zrozumienie ich wypowiedzi,
- C. nauczyciel mówiąc do całej klasy, powinien stać w pobliżu ucznia zwrócony twarzą w jego stronę - nie powinien chodzić po klasie czy odwracać się twarzą do tablicy; to utrudnia uczniowi odczytywanie mowy z jego ust,
- D. należy mówić do ucznia wyraźnie, używając normalnego głosu i intonacji, unikać gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji,
- E. trzeba zadbać o spokój i ciszę w klasie, eliminować zbędny hałas m.in. zamykać okna przy ruchliwej ulicy, unikać szeleszczenia kartkami papieru; takie zakłócenia stanowią również problem dla uczniów z aparatami słuchowymi,

- F. nauczyciel powinien ocenić, czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez ucznia niedosłyszającego (w przypadku trudności zapewnić mu dodatkowe wyjaśnienia, sformułować inaczej polecenie),
- G. uczeń niedosłyszający powinien siedzieć w ławce ze zdolnym uczniem, zrównoważonym emocjonalnie, który chętnie dodatkowo będzie pomagał mu np. szybciej otworzy książkę, wskaże ćwiczenie, pozwoli przepisać notatkę z zeszytu itp.
- H. w czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy, m.in. zapisanie nowego tematu,
- I. można przygotować uczniowi z niedosłuchem plan pracy na piśmie opisujący zagadnienia poruszane w wykładzie lub poprosić innych uczniów w klasie, aby robili notatki z kopią i udostępniali je koledze,
- J. konieczne jest aktywizowanie ucznia do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimikę twarzy,
- K. nauczyciel podczas lekcji powinien często zwracać się do ucznia niesłyszającego, zadawać pytania – ale nie dlatego, aby oceniać jego wypowiedzi, ale by zmobilizować go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwić mu lepsze zrozumienie tematu,
- L. z uwagi na wolne tempo czytania, dziecko potrzebuje więcej czasu na przeczytanie całej książki; dla ułatwienia zrozumienia treści nauczyciel może podać pytania pomocnicze, na które uczeń powinien przygotować odpowiedzi – czytając wcześniej lekturę,
- M. jeżeli pisanie ze słuchu sprawia dziecku niedosłyszającemu duże trudności, można je zastąpić inną formą ćwiczeń w pisaniu:
- przepisywanie zdań z uzupełnieniem „luk” odpowiednimi wyrazami
  - utrwalanie znanych zasad pisowni i zwrotów gramatycznych –dobieranie odpowiednich wyrazów, uwzględniając ich rodzaj, osobę, liczbę
  - sprawdzanie notatek ucznia i uzupełnianie ich,
- N. przy ocenie prac pisemnych ucznia nie należy uwzględniać błędów wynikających z niedosłuchu, one nie powinny obniżyć ogólnej oceny pracy; błędy mogą stanowić dla nauczyciela podstawę, do podjęcia z dzieckiem dalszej pracy samokształceniowej i korekcyjnej; błędy w pisowni należy oceniać opisowo, udzielając dziecku wskazówek do sposobu ich poprawienia,
- O. indywidualizacja oceniania,
- P. przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność).

3.Uczeń z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją.

- A. dostosować tempo pracy do możliwości ucznia,

- B. nie wywoływać do tablicy, jeśli ma trudności z poruszaniem się,
- C. udostępnić dodatkowe materiały, notatki ksero,
- D. umiejscowić ucznia w klasie w ławce zapewniającej komfort i łatwe dojście do niego.

E. oceniać treść wypowiedzi pisemnej, a nie estetykę pisma,

F. przy afazji:

- a. tworzenie spokojnej atmosfery w trakcie wypowiedzi ustnych,
- b. wydłużenie czasu odpowiedzi ustnej,
- c. uwzględnienie problemów z wymową i artykulacją w czasie wypowiedzi,
- d. umożliwienie uzupełnienia wypowiedzi ustnej zapisem.

4.Uczeń z ADHD:

- A. posadzić ucznia z dala od okna, ze spokojnym kolegą,
- B. nie zniechęcać i nie dyskwalifikować za pierwszą złą odpowiedź,
- C. nie odpytywać w stanie silnego pobudzenia,
- D. wyznaczać uczniowi konkretny cel i działanie,
- E. dzielić zadania na mniejsze możliwe do zrealizowania etapy,
- F. pomagać uczniowi w skupieniu się na wykonywaniu jednej czynności,
- G. wydawać jasno sprecyzowane polecenia (na raz tylko jedno polecenie),
- H. skracać zadania poprzez dzielenie ich na mniejsze polecenia cząstkowe,
- I. sprawdzać stopień zrozumienia wprowadzonego materiału,
- J. dzielić dłuższe sprawdziany na części,
- K. wydłużać czas odpowiedzi,
- L. przypominać o terminach sprawdzianów,
- M. utrzymywać stały kontakt z rodzicami.

5.Uczeń z chorobą przewlekłą

- A. zapewnienie poczucia bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego,
- B. pomoc w pokonywaniu trudności, uczenie nowych umiejętności,
- C. budowanie dobrego klimatu i przyjaznych relacji klasowych,
- D. przygotowanie uczniów zdrowych na spotkanie chorego kolegi,
- E. traktowanie chorego dziecka jako pełnoprawnego członka klasy,
- F. uwrażliwianie dzieci zdrowych na potrzeby i przeżycia dziecka chorego,
- G. uwrażliwianie dziecka chorego na potrzeby i przeżycia innych uczniów,
- H. motywowanie do kontaktów i współdziałania z innymi dziećmi,
- I. rozwijanie zainteresowań, samodzielności dziecka,
- J. dostarczanie wielu możliwości do działania i osiągnięcia sukcesów,
- K. motywowanie do aktywności.

6. Uczeń w sytuacji kryzysowej, traumatycznej

- A. umożliwienie zaliczania zaległego materiału w późniejszym terminie,

- B. rozłożenie zaliczanego materiału na mniejsze partie,
- C. przedłużenie czasu pracy ucznia,
- D. nauczyciel może odpytać ucznia na osobności, a nie przy całej klasie, nie ponaglać, nie krytykować, nie zawstydząć, nie mobilizować stwierdzeniami „jak się postarasz, to będzie lepiej”, nie zadawać do domu obszernych partii materiału do opanowania.
- E. zadbanie o rozwój sfery emocjonalnej takiego ucznia.
- F. przystąpienie do egzaminu maturalnego w oddzielnej sali,
- G. podczas egzaminu maturalnego zapewnienie obecności specjalisty, jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z uczniem (słuchaczem). Wymienioną osobę powołuje się w skład zespołu nadzorującego.

7.Uczeń zdolny

- A. Należy stosować następujące zasady:
  - a. indywidualizacji,
  - b. stopniowania trudności,
  - c. systematyczności,
  - d. udzielania pomocy koleżeńskiej,
  - e. powierzanie odpowiedzialnych ról.
- B. Metody pracy z uczniem zdolnym:
  - a. aktywizujące,
  - b. problemowe,
  - c. praktycznego działania, czyli pogładowe,
  - d. zespołowe z uwzględnieniem indywidualnych zdolności (asystent, lider),
  - e. wskazane są zadania o zwiększonym stopniu trudności (karty pracy),
  - f. teksty źródłowe-analiza,
  - g. uczestnictwo w konkursach, olimpiadach przedmiotowych lub artystycznych,
  - h. przynależność do kół zainteresowań.

13. EWALUACJA

Ewaluacja PZO jest dokonywana po każdej klasyfikacji na koniec roku.

Formy ewaluacji:

- Samoocena nauczyciela
- Wymiana doświadczeń w zespole polonistów
- Wywiady z uczniami.

Nauczyciele języka polskiego
Zespołu Szkół Licealnych i Technicznych
im. Ziemi Tucholskiej